

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.37.092/2026/7.

A tanács tagjai: dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró
dr. Figula Ildikó bíró
dr. Heinemann Csilla bíró
dr. Kalas Tibor bíró

A felperes: felperes
(cím1)

A felperes jogi képviselője: dr. Máté-Palotai Zsuzsanna Ágnes
kamarai jogtanácsos
(kézbesítési cím: cím1)

Az alperes: Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti
Hatósága
(1123 Budapest, Alkotás utca 50.)

Az alperes jogi képviselője: dr. Káldi Zoltán kamarai
jogtanácsos

A per tárgya: bányafelügyeleti ügyvel kapcsolatos
közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes 10., 11. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 104.K.702.040/2025/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 104.K.702.040/2025/9. számú ítéletét a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részében nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében – az indokolás módosításával – hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 35.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen be az esedékesség napjáig az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. A fizetendő illeték az ítélet jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A „D.i agglomeráció szennyvízelvezetésének és tisztításának fejlesztése, valamint R. agglomeráció szennyvízelvezetésének és tisztításának fejlesztése” európai uniós támogatással finanszírozott, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás építetői, R. Város Önkormányzata, T. Község Önkormányzata és B. Község Önkormányzata (a továbbiakban együtt: Megrendelők) a kivitelezés fővállalkozói feladataival a felperest bízták meg, aki – alvállalkozási szerződés alapján – alvállalkozóként a Alvállalkozóot (a továbbiakban: Alvállalkozó) vette igénybe a teljesítés során.

[2] A fenti beruházás keretében az Alvállalkozó szennyvízvezeték építési munkákat folytatott a cím2 szám alatti ingatlan előtti közterületen. Az Alvállalkozó 2024. december 6. napján az útpálya szerkezet felújításának földmunkája közben, 08 óra 00 perckor CASE markológéppel történt gépi munkavégzés során teljes keresztmetszetben megsértette a helyszínen üzemelő, DN 110 PE gázelosztó vezeték középnyomású, DN 32 PE leágazó, 1,2 bar üzemi nyomású, 0,6 méter fekvési mélységű gázvezetékét. Emiatt 8 óra 00 perc és 8 óra 02 perc között földgázkiáramlás történt, valamint 1 fő fogyasztó gázellátása 27 perces

időtartamban – a rongálás helyreállításáig – szünetelt. Az üzemzavar 2024. december 6. napján 10 óra 16 perctől 2024. december 6. napján 10 óra 43 percig állt fenn.

[3] Az Üzemeltető (a továbbiakban: Üzemeltető) a rongálás napján a helyszínen jegyzőkönyvet vett fel (sorszáma: A047458), majd az alpereshez 2024. december 9. napján bejelentette (iktatószám:501010303/000762-001/2024.) az üzemeltetésében lévő gázelosztó vezetéket érintő, külső fél okozta beavatkozást, rongálást, hivatkozva a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 38. § (9) és (10) bekezdésére. A jegyzőkönyv és a bejelentés károkozóként az Alvállalkozót rögzítette.

[4] Az alperes a 2024. december 18. napján hivatalból indított eljárás eredményeként a 2025. február 25. napján kelt SZTFH-BANYASZ/1422-13/2025 számú határozatával a felperest a gázvezeték biztonsági övezetére vonatkozó jogszabályban előírtak megszegése miatt 750.000 forint bányászati bírsággal sújtotta. A határozat indokolásában hivatkozott a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 41/A. § (1) bekezdésének d) pontjában, a Bt. végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 25. § (3) bekezdésében, a Vhr. 38. § (6), (6a) bekezdésében, valamint (7) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt rendelkezésekre. Rögzítette a gépi földmunka végzésének a Vhr. 38. § (6) bekezdése szerinti tilalmát. Kiemelte, hogy a Vhr. 38. § (7) bekezdésének a) és b) pontja alapján az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezőjének – át nem hárítható felelősséggel – gondoskodnia kell a kivitelezési munka megkezdése előtt az üzemeltető szakmai felügyelete mellett a keresztezett létesítmény nyomvonala és a (6) bekezdés szerinti övezet kijelöléséről, a (6) bekezdés szerinti tilalmak betartásáról, az üzemeltető (3) bekezdés a) pontja szerinti egyeztetés során kiadott nyilatkozata rendelkezésre állásáról, a kijelölt övezet építési tevékenység alatti fenntartásáról.

[5] Az alperes megállapította, hogy a Vhr. 38. § (6) bekezdésében foglalt tilalom ellenére gépi földmunkát végeztek a létesítmény szélső alkotóitól számított 1-1 méteres övezeten belül, az már nem az útburkolat bontásaként történt 0,6 méter mélységben; a felperes nem gondoskodott e tilalom betartásáról és az Üzemeltető szakmai felügyelete mellett megmutatott tilalmi övezet építési tevékenység alatti fenntartásáról, így tiltott övezeten belül végeztek gépi földmunkát. A gázvezeték takarására vonatkozó 0,6 m mélységi adat a jogsértés szempontjából nem releváns, mert az irányadó jogszabályi rendelkezések szerint a gépi földmunkavégzés tilalma kógens. A felperes a földgáz elosztóvezeték nyomvonalának és a gépi földmunkavégzés tiltott övezetének kijelölésére fővállalkozó kivitelezőként nem volt hajlandó, ezzel figyelmen kívül maradt a biztonsági övezeten belüli munkavégzés korlátozása, a gépi földmunkavégzés tilalma.

[6] Az alperes rögzítette, hogy az Üzemeltető a felperes helyszíni irányítójával bejárta a területet, mindenhol megmutatták, egyeztették a gépi földmunkavégzéssel tiltott területet és a biztonsági övezetet, a kritikusnak vélt három ponton kézi munkával feltárást is végeztek. Ezt meghaladóan a felperes kötelessége lett volna a helyszíni bejárás során megállapított előírások megtartása. A felperes tisztában volt a gázvezeték elhelyezkedésével, tájékoztatást kapott a biztonsági övezeten belüli munkavégzési korlátokról (840279116 számú közműnyilatkozat), amelyeket figyelmen kívül hagyott. A kivitelezés megkezdése előtt elvégzendő, a keresztezett gázvezeték nyomvonalának felfestéssel kijelölése alapvetően nem az Üzemeltető feladata, ugyanakkor annak helyességéért valóban az Üzemeltető tartozik felelősséggel.

[7] Az alperes a közigazgatási szabálysértések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankciót.) szerint bírsággal sújtotta a felperest, jogszabályi kötelezettségei elmulasztása miatt. Rögzítette a Szankciót. 10. § (1) bekezdésében foglalt

szempontokat, a bírság összegének megállapítása során figyelembe vett enyhítő és súlyosító körülményeket.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes keresetében kérte az alperes határozatának a megsemmisítését és – szükség esetén – az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését. Perköltséget igényelt. Sérelmezte, hogy a tényállás nem kellően tisztázott, a határozat iratellenes, az alperes megsértette az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 4. §-ában, valamint 62. § (2) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezéseket. Állította, hogy az Üzemeltető 2025. február 12. napján kelt bejelentését ő és az Alvállalkozó sem ismerhette meg, e körben nem fejthette ki álláspontját, így az Ákr. 2. § (2) bekezdésének b) pontja (egyenlő bánásmód követelménye) is sérült. A nyomvonal és a tiltott övezet kijelölését érintő ellentmondást az alperes nem tisztázta és nem indokolta megfelelően az Üzemeltető nyilatkozata elfogadását.

[9] Álláspontja szerint a Vhr. 38. § (6) és (7) bekezdésében foglaltak megtartása ellenére, a Szankciótv. 2. § (1) és (2) bekezdésének megsértésével állapította meg az alperes a jogsértést, így a bírság kiszabása nem megalapozott. Hivatkozott arra, hogy a Vhr. a kijelölés módját nem rögzíti. Állította, hogy nem a felperes, hanem az Üzemeltető feladata lett volna a tiltott övezet kijelölése. Sérelmezte, hogy a Vhr. 38. § (7) bekezdésének megsértését az alperes nem vizsgálta, nem indokolta és bizonyítékokkal nem támasztotta alá. Előadta, hogy nem mulasztott, a Vhr. 38. § (7) bekezdése szerinti gondossági kötelezettségének eleget tett, az Alvállalkozó a károkozást elismerte, következményeit vállalta, a kártérítést megfizette. Nem vezethető le az objektív felelősség a Vhr. 38. § (7) bekezdéséből, az alperes a felelősségáthárítás abszolút tilalma kimondásával, a normát önkényesen értelmezve, jogalap nélkül alkalmazott szankciót.

[10] Az alperes a védiratában elsődlegesen pergátló akadály fennállására hivatkozott. Az ügy érdemét tekintve kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását. A határozatban foglaltakat maradéktalanul fenntartotta.

A jogerős ítélet

[11] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) a 2025. november 28. napján meghozott 104.K.702.040/2025/9. számú jogerős ítéletében megsemmisítette az alperes SZTFH-BANYASZ/1422-13/2025 számú határozatát és az alperest új eljárásra kötelezte, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 89. § (1) bekezdés b) pontja és 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Megállapította az alperes által hivatkozott pergátló akadály hiányát. A Vhr. 38. § (7) bekezdését elemezve rögzítette, hogy e jogszabályhely – a felperes nézetével egyezően – gondossági kötelezettséget, és nem olyan objektív jellegű felelősséget jelent, amely minden körülmény között, kimentést nem tűrően áll fenn. Ezt az értelmezést támasztja alá, hogy a rendelkezés az előírtakról való gondoskodást követeli meg. Okszerűtlennek értékelte az alperes érvelését, miszerint, ha a felperes a Vhr. 38. § (6) bekezdésében, valamint (7) bekezdés a) és b) pontjában előírtaknak

eleget tett volna, a gázvezeték sérülése nem következett volna be. Az ügy is bekövezhet, hogy a fővállalkozó – jelen esetben a felperes – minden lehetséges erőfeszítést megtesz az előírt tilalmak, a kijelölt övezetek fenntartása érdekében, azonban a munkát ténylegesen végző – a konkrét esetben az Alvállalkozó – magatartása mindennek ellenére az előírások megsértését eredményezi.

[12] Téves értelmezésnek minősítette, hogy az alperes csak a Vhr. rendelkezései sérelmének tényét, és nem az előírásokról való gondoskodás megvalósítása szempontjából releváns körülményeket értékelte. Rögzítette, hogy az alperes nem vizsgálta, hogy a fővállalkozó felperes gondoskodott-e az előírások és tilalmak betartásáról, arra vonatkozó tényállást nem állapított meg, ténylegesen nem is erről döntött. Az alperes annyit állapított meg, hogy a károkozással a Vhr. hivatkozott rendelkezései sérültek, a felperes az át nem hárítható felelősségre figyelemmel fővállalkozóként felel. Nem tartotta okszerű megállapításnak, hogy a felperes a Vhr. releváns előírásait figyelmen kívül hagyva jogszerűtlenül végzett munkát a biztonsági övezetben, mivel ténylegesen nem a felperes, hanem az Alvállalkozó végezte a gépi földmunkát. Ezt alátámasztja a helyszíni jegyzőkönyv is, az Alvállalkozó a károkozás tényét elismerte, anyagi következményeit vállalta, ezt meghaladóan – a felperes által igazoltan – a kiszámlázott kártérítést megfizette.

[13] Megalapozottnak értékelte a felperes kifogását, miszerint az Üzemeltető 2025. február 12. napján kelt bejelentését nem ismerhette meg, emiatt a közigazgatási eljárásban nem is fejthette ki álláspontját. Az alperes nem igazolta a bejelentés felperesnek megküldését, határozatában a felperes és az Üzemeltető álláspontját nem ütköztette, mindössze kijelentette a felperes érvei el nem fogadását, az Üzemeltető nyilatkozata megalapozottságát. Rögzítette, hogy az alperes nem oldotta fel a nyomvonal kitűzése körében az ellentmondást. Alaposnak ítélte a felperes azon sérelmét is, hogy az alperes a határozatában a fenti, ügy érdemét érintő kérdések tekintetében jogszabálysértően járt el, indokolási kötelezettségének sem tett eleget, a feltárt adatok és a törvényben meghatározott tényállási elemek egymáshoz való megfeleltetése szükségessé tette volna az irányadó normaszöveg értelmezését, tartalmának feltárását, az ellentétes álláspontok ütköztetését, a következtetések megállapítását, amely elmaradt. Az Ákr. 62. §-ában és 81. § (1) bekezdésében foglaltak alperes általi megsértését az ügy érdemére kihatónak minősítette.

[14] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásra iránymutatásként előírta, hogy az alperesnek a tényállás teljeskörű megállapításához a már ismert tények mellett, azokat adott esetben kiegészítve, a gondosság kérdését, azaz azt is tisztáznia kell, hogy a felperes a Vhr. 38. § (7) bekezdése szerint megtett-e mindent annak érdekében, hogy gondoskodjon a Vhr. 38. § (6) bekezdésében írt tilalmak betartásáról és a kijelölt övezetnek az építési tevékenység alatti fenntartásáról. Erre vonatkozóan szükséges a felperest és az Alvállalkozót nyilatkoztatni, magatartásukat vizsgálni kell, továbbá az Üzemeltető által kifejtettekkel való összevetése sem mellőzhető a határozat indokolásából. Ezt meghaladóan az alperesnek minden, a közigazgatási eljárás során keletkezett irat megismerhetősége iránt is intézkednie szükséges. A felelősség esetleges megállapításakor azt – az előbbiekben írt vizsgálatok eredményére is kitérő – részletes és okszerű indokolással kell alátámasztani. Ez esetben arról is számot kell adni, hogy a károkozó helyett más személy a Vhr. mely előírását és pontosan milyen módon sértette meg.

Az alperes felülvizsgálati kérelme, a felperes felülvizsgálati ellenkérelme, az alperes írásbeli nyilatkozata

[15] Az alperes jogszabálysértésre alapított felülvizsgálati kérelmében kérte a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását. Perköltségigénnyel élt. Hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkében, valamint a Vhr. 38. § (7) bekezdésében foglaltak megsértésére.

[16] Hangsúlyozta, hogy a Vhr. 38. § (7) bekezdésében az „át nem hárítható felelősséggel” kitétel értelmezésénél az elsőfokú bíróság megsértette az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat. A szabályozás célja, hogy a keresztezett létesítményt érintő kivitelezés megkezdése előtt és végrehajtása során, figyelemmel a vállalkozói láncolatra, legyen egy olyan személy, amelynek felelőssége – a kivitelezés más résztvevőinek felelősségét figyelmen kívül hagyva – jogsértés esetén megállapítható, kötelezettségei a kivitelezés kezdetén és folyamatában meghatározottak. Ez a fővállalkozó, aki felel a Vhr. 38. § (7) bekezdés a) pontjában foglaltak betartásáért és betartatásáért. A Vhr. 38. § (7) bekezdésének felvezető szövege a jogalkotói célnak megfelelően hangsúlyozza, hogy a fővállalkozó kivitelező e felelőssége nem áthárítható. Jogsértés akkor következik be, ha a jogszabályi előírásokat nem tartják be, akár a fővállalkozó, akár a vállalkozói láncolatban a fővállalkozó kivitelezőt követően az alvállalkozó tekintetében nem teljesült a jogszabályi előírások betartása. A jogszabályi előírások (pl. a földmunkavégzés tilalma) betartatásáért át nem háríthatóan a fővállalkozó kivitelező a felelős, így e tevékenység során bekövetkező jogsértésért a fővállalkozó kivitelező felelősségét kell megállapítani. Más kérdés a fővállalkozó kivitelező megtérítési igénye a szerződéses jogviszonyban.

[17] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogértelmezése az objektív felelősség tekintetében is téves, így ellentétes a szabályozás jogalkotói céljával. A Vhr. 38. § (7) bekezdése már a hatálybalépéskor is tartalmazta a fővállalkozó kivitelező át nem hárítható felelősségét, amely havária események bekövetkezése esetére a számonkérhetőség tekintetében mindenki számára világos, egyértelmű követelmény érvényesítését kívánta biztosítani, hasonlóan más ágazati jogszabályok objektív felelősségi rendszeréhez. A jogi szabályozás a felelősség alóli mentesítés eseteiben általában az elvárhatóság fokának meghatározásával jelöli ki a felelősség határait, de ilyen kimentési szabály a Vhr. 38. §-ában nem található.

[18] Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság jogértelmezése, hogy a fővállalkozó kivitelezőt „csak” gondossági kötelezettség terheli, sérti a Vhr. 38. § (7) bekezdés a) pontját. Ez a jogértelmezés nem felel meg a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös célnak, mert a vállalkozói láncolat végén álló, döntően kényszerhelyzetben dolgozó alvállalkozó felelősségét kellene megállapítani, aki sokszor kénytelen hiányos ismeretek alapján munkát végzeni, amit nem tud megtagadni, mert elesik a megbízástól. Emiatt kellett a kivitelezés első helyén álló fővállalkozó kivitelező át nem hárítható felelősségét előírni. A nyelvtani értelmezés sem vezethet más eredményre, mert az át nem hárítható kifejezés a magyar nyelv szabályai szerint azt jelenti, hogy nem lehet áthárítani a felelősséget a keresztezett létesítmény rongálásakor, amelyet helyesen rögzített a Kúria döntésében (106.K.703.206/2023/30., Indokolás [32]).

[19] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a gondoskodási kötelezettség teljesítésének tényét a felperes nyilatkozatára alapította, figyelmen kívül hagyva, hogy a nyomvonal-kijelölés a felperes feladata, a rendelkezésre álló közműegyeztetett kiviteli tervek alapján. Ezt az Üzemeltető szakmai felügyelete mellett kellett végeznie, nem az Üzemeltető feladata a nyomvonal, illetve az 1-1 méteres övezet kijelölő felfestése. A felperes kizárólag szakfelügyeletet igényelt, nem kérte a kijelölés Üzemeltető általi elvégzését. A Vhr. 38. § (8) bekezdés harmadik mondata alapján a kijelölés az üzemeltetőtől való megrendeléssel is teljesíthető, de azt a felperes nem rendelte meg, így az Üzemeltetőnek a kijelölés helyességét

kellett ellenőriznie. Megállapítható volt ezért, hogy a felperes nem tett eleget a Vhr. 38. § (7) bekezdés a) pontjában előírtaknak.

[20] Álláspontja szerint nem gondossági kötelemről van szó. A Vhr. 38. § (7) bekezdés a) pontja alapján a felperes kötelezettsége volt a nyomvonal és a (6) bekezdés szerinti övezetek kijelölése. Amennyiben ezeknek eleget tett volna, a gázvezeték sérülése nem következik be. A vonatkozó jogszabályi előírás a gépi földmunka tilalmát kógens módon rögzíti. Ha nincs tiltott gépi földmunkavégzés, a gázvezeték sem sérülhetett volna meg. A felperes megsértette a Vhr. 38. § (6) bekezdésében és (7) bekezdés a) pontjában foglaltakat, függetlenül attól, hogy a gázvezeték üzemszerű működésében alvállalkozói károkozás történt, ugyanis az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezője felelősségét nem háríthatja át. Mindezekre tekintettel a felperesnek nincs kimentési lehetősége. A jogsértés bekövetkezése önmagában megalapozza a fővállalkozó kivitelező felelősségét, mivel a jogszabályi előírások betartása nem történt meg.

[21] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását és az alperes perköltségben marasztalását. Előadta, hogy az alperes a felülvizsgálati kérelmében olyan állításokat rögzít tényként, amelyeket a megelőző eljárásban nem bizonyított (a nyomvonal és a tiltott övezet kijelölésére való hajlandóság hiánya, illetve a hajlandóság kérdése releváns-e – 3. oldal első bekezdés; 4. oldal második bekezdés, továbbá, nem az Üzemeltető feladata a felfestés – 8. oldal). Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja és ítélete helyes, jogi indokai megalapozottak, így a felülvizsgálati kérelem alaptalan. Hivatkozott a jogszabály céljára, a Vhr. 38. § (6) és (7) bekezdésére, a gépi földmunka kifejezett tilalmára, s állította, hogy a felelősség a földmunkát ténylegesen végző személyt terheli. Álláspontja szerint az alperes fikciót, vélelmet jogszabályi alap nélkül alkalmaz, ugyanakkor a tényállás releváns elemeit nem tárta fel, és azt sem indokolta miért kell a munkát ténylegesen végző, a tilalmat megszegő alvállalkozót védelemben részesíteni.

[22] A tényállástisztázási kötelezettség körében hivatkozott a Kúria Kfv.II.37.297/2012/8. számú határozatára, míg a felelősség megállapítása körében a Kfv.III.37.863/2022/7. számú kúriai határozatra. Állította, hogy az alperes gyakorlata a jogalkotó valós célja és a közigazgatási szankció prevenciók célja tekintetében kontraproduktív. Előadta, hogy a fővállalkozó felelősségi köre a kötelező gondoskodás megvalósításáról szól, az ezért való felelősségét nem háríthatja másra. A gépi földmunkavégzés tilalmaért felelős személy helyett nem lehet felelős, így nem szankcionálható a fővállalkozó, aki nem is végzett egyáltalán földmunkát.

[23] Rámutatott, hogy – szemben az alperes álláspontjával – nincs szükség kimentési szabályra, mivel, ha a fővállalkozó a gondossági kötelezettségét teljesítette, a károkozás tényét pedig a károkozó alvállalkozó elismeri, úgy a Vhr. 38. § (6) bekezdése szerinti tilalom megszegése esetében a tényleges károkozóval, a vezetéksérülés tényleges megvalósítójánál állapítható meg a felelősség, az nem jut el a fővállalkozóig, így nincs olyan felelősség, amit áthárítana vagy ki kellene mentenie. Éppen fordított a helyzet, a tiltott gépi földmunkát végző számára kimentési lehetőség, ha arra azért került sor, mert a Vhr. 38. § (7) bekezdés kötelezettje mulasztott.

[24] A felperes – az alperes által hivatkozott, az elsőfokú bíróság 106.K.703.306/2023/30. számú ítéletével szemben – relevánsnak a 104.K.702.689/2025/16., a jelen felülvizsgálati eljárás tárgyát képező 104.K.702.040/2025/9., valamint a 105.K.703.784/2023/18. számú ítéletet tekinti.

[25] Az alperes írásbeli nyilatkozatában (Kfv./6. sorszámú perirat) hangsúlyozta, hogy a történeti tényállás része a fővállalkozó kivitelező hajlandóságára vonatkozó megállapítás, azonban a döntését nem erre alapította. A kijelölés és felfestés megrendelését a megelőző eljárásban nem bizonyította a felperes. Hangsúlyozta, hogy az ágazati jogszabályi előírás az objektív felelősség elvét rendeli alkalmazni. Rámutatott, hogy a bányászati jogszabályok

ismerik az át nem hárítható felelősség intézményét, utalt a Vhr. 33. § (6) és (8) bekezdésére, valamint arra, hogy ugyanezt az át nem hárítható felelősséget tartalmazza a Vhr. 38. § (7) bekezdése a fővállalkozó kivitelező, és a (3) bekezdése az építtető tekintetében. A felperes felülvizsgálati ellenkérelmét megalapozatlannak tartotta, a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat változatlanul fenntartotta.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét – külön végzésben (Kfv./2. sorszám) – a Kp. 118. §-a alkalmazásával befogadta és a jogerős ítélet jogszerűségét érdemben vizsgálta. A befogadás a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja alapján indokolt volt, annak vizsgálata érdekében, hogy a Vhr. 38. § (7) bekezdése szerinti felelősségi alakzat értelmezése körében nevesített törvényszéki ítéletek és ahhoz képest a felülvizsgálati kérelemben vitatott jogerős ítélet veszélyezteti-e a joggyakorlat egységét, az elsőfokú bíróság a Vhr.-ben foglalt felelősségi alakzatot helyesen értelmezte-e.

[27] Az alperes felülvizsgálati kérelme – a következők szerint – alapos.

[28] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének és a felperes felülvizsgálati ellenkérelmének keretei között, a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján hozza meg döntését, a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdésének, továbbá a Kp. 120. § (5) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. Ennek során úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a közigazgatási szabályszegésért való felelősség téves értelmezésével, annak gondossági kötelezettségként történő minősítésére alapította a jogerős ítéletet, figyelmen kívül hagyva, hogy a Vhr. 38. § (7) bekezdésének normaszövege az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezőjének át nem hárítható felelősségét rögzíti, amelyhez nem ír elő szubjektív elemet és nem biztosít kimentési lehetőséget. Az alperes felülvizsgálati érveivel és a felperes ellenérveivel összefüggésben a Kúria a következőket emeli ki.

[29] Az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletet az alperes által hivatkozott, a Kp. 48. § (1) bekezdés i) pontja szerinti pergátló akadály vizsgálata után, pergátló akadály hiányában hozta meg. A keresetindítási határidő megtartottságának vizsgálatáról szóló 5/2025. Jogegységi határozat (Jpe.III.60.027/2024/13.) 1. pontjában foglalt rendelkezésre figyelemmel, miszerint a keresetlevélre vonatkozó, a Kp. 48. § (1) bekezdés i) pontjában írt pergátló akadályt „a bíróságnak az egész eljárása során – a felülvizsgálati eljárásban is – hivatalból kell vizsgálnia”, a Kúria elsőként a keresetlevél elkésettségét vizsgálta. A felperes által az elsőfokú eljárás során benyújtott SZFTH-KPER űrlapot – az elsőfokú bírósággal egyezően – úgy értékelte, hogy annak adatai alátámasztják a keresetindítási határidő megtartottságát, így az alperes által nevesített pergátló akadály nem áll fenn.

[30] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kérte, annak jogszerűségét alapvetően a Vhr. 38. § (7) bekezdésében foglalt rendelkezés elsőfokú bíróság általi téves értelmezésére hivatkozva vitatta. Az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletében nemcsak a Vhr. 38. § (7) bekezdésében szabályozott felelősség jellegéről foglalt állást, hanem a felperes eljárásjogi jogszabálysértésekre alapított érveit is vizsgálta. Az eljárásjogi jogszabálysértések körében megállapította az Üzemeltető 2025. február 12. napján kelt bejelentésének felperes részére történő megküldése, ezáltal a felperes álláspontjának kifejtésére való lehetőség hiányát, emellett – részben a bejelentés ismertetéséhez kapcsolódóan – tényállás tisztázási és indokolási hiányosságokat, mindezek folytán az Ákr. 62.

§-ában és 81. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértését, amely eljárásjogi jogsértéseket az ügy érdemére kihatónak értékelt (jogerős ítélet, Indokolás [25]-[28]). Az új eljárásra adott iránymutatások a megállapított eljárásjogi jogszabálysértések orvoslására is kiterjednek (vö.: Indokolás [29] – „Ezt meghaladóan az alperesnek minden, a közigazgatási eljárás során keletkezett irat megismerhetősége iránt is intézkednie szükséges.”). Az alperes a jogerős ítéletnek az eljárásjogi jogszabálysértések megállapításával összefüggő, a bejelentés megküldésének hiányával és az abból fakadó indokolási kötelezettség teljesítésének hiányával kapcsolatos részeit, valamint ahhoz tartozóan az új eljárásra adott iránymutatást nem támadta, ezért a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdésére figyelemmel a jogerős ítélet e részeit a Kúria nem vizsgálhatta.

[31] A Vhr. 38. § (7) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmezése során az elsőfokú bíróság – a jogerős ítéletben is rögzítetten – a jogszabályi rendelkezés megfogalmazásából indult ki (lásd jogerős ítélet, Indokolás [21]). Ez a kiindulópont alapvetően helyes, összhangban áll a Kúria következetes joggyakorlatával, azonban az értelmezés tényleges levezetése már nem felel meg a nyelvtani jogértelmezési módszerrel szemben fennálló követelményeknek. A Kúria eltérő tényállású, fogyasztóvédelmi tárgyú ügyben a jogértelmezésre nézve általános érvennyel már rögzítette a jogalkalmazói jogértelmezés elvi tételét, amely szerint „az Alaptörvény 28. cikkéből kiindulva a bíróságoknak a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. A különböző jogértelmezési módszerek kiinduló pontja a nyelvtani értelmezés, a jogszabály nyelvtani tartalmának feltárása, ahol a hangsúly a jogszabály szavainak és kifejezéseinek a szokásos hétköznapi jelentésén van.” (Kfv.VI.37.280/2024/8., Indokolás [34], [35]). A döntés elvi tartalmaként kiemelte, hogy „A jogszabály tartalmának megállapításánál a nyelvtani értelmezésén túl az Alaptörvénnyel összhangban álló jogszabályi cél vizsgálata is szükséges.” (Kfv.VI.37.280/2024/8., Indokolás [49]).

[32] Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a Vhr. 38. § (7) bekezdésének szövegrészében fellelhető „át nem hárítható felelősséggel” kitétel vizsgálatát indokolatlanul mellőzte, annak nem tulajdonított jelentőséget. Ez különösen megmutatkozik annak elsőfokú bíróság általi hangsúlyozásában, hogy „valójában nem a felperes, hanem az Alvállalkozó végezte a gázvezeték-sérülést okozó gépi földmunkát” (jogerős ítélet, Indokolás [24]), továbbá, hogy a megismételt eljárásban „arról is számot kell adni, hogy a károkozó helyett más személy” a Vhr. mely előírását és pontosan milyen módon sértette meg (jogerős ítélet, Indokolás [29]). Az elsőfokú bíróság a tényállás körében annak ellenére tulajdonított jelentőséget az Alvállalkozó károkozó minőségének és vár el e körben további vizsgálatot az alperestől, hogy a Vhr. 38. § (7) bekezdése a szabályozott közigazgatási normák megszegéséért az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezőjének át nem hárítható felelősségéről rendelkezik. A felelősség át nem hárítható jellege a felelősség alapvető jellemzője. E szövegrész figyelmen kívül hagyása nem vezethet helyes következtetésre és a nyelvtani értelmezési módszernek sem felel meg, mivel a norma értelmezésére nem annak teljességében került sor.

[33] Megállapítható továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a „gondoskodnia kell” szövegrészből vonta le azt a következtetést, hogy a Vhr. 38. § (7) bekezdése az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezője számára „gondossági kötelezettséget” és nem kimentést nem tűrő, objektív jellegű felelősséget ír elő. A szavak általánosan elfogadott jelentése azonban nem teszi lehetővé a „gondoskodni kell” felszólító módú igének a gondosság főnévvel, illetve a gondossági felelősségi alakzattal történő párhuzamba állítása révén a közigazgatási szabályszegésért való felelősség objektív jellegének átértelmezését.

[34] A HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat Nyelvtudományi Kutatóközpontja által elektronikusan közzétett Magyar Értelmező Kéziszótár (eksz.nyttud.hu) szerint a gondoskodik

ige (gondoskodik valamiről) jelentése, hogy odahat, hogy valami meglegyen vagy végre legyen hajtva, míg a gondosság főnév körültekintő alaposságot jelent. A nyelvtani jelentéstartalom ugyanezen különbségét tükrözi az Arcanum Kézikönyvtár által elektronikusan közzétett A Magyar nyelv értelmező szótára (<https://www.arcanum.hu>), amely értelmében a gondoskodik ige jelentéstartama, hogy úgy intézkedik, hogy valaminek a végrehajtása, elintézése megtörténjék, vagy hogy ez valamilyen módon menjen végbe, illetve gondoskodik valamiről. A gondosság körültekintő alaposság, előrelátó óvatosság, vigyázat, figyelmes törődés (pl. gyöngéd gondosság; szülői gondosság; gondosságban nincs hiány nála; elmulasztja a kötelező gondosságot, a jó gazda gondosságával munkálja a földet - valakinek gondos volta, természete, magatartása, eljárása).

[35] A szavak nyelvtani jelentéséből következően tehát a Vhr. 38. § (7) bekezdésében előírt „gondoskodnia kell” azt juttatja kifejezésre, hogy az a)-d) pontokban felsoroltak érvényesítését, illetve jelen perbeli ügy tényállásra figyelemmel konkrétan az a) és b) pontban előírtak megvalósulását az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezőjének, azaz a felperesnek kell valamilyen módon – így akár mások, pl. üzemeltető, alvállalkozó igénybevétele útján is – elérnie. Ennek hiányában az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezője át nem hárítható felelősséggel tartozik a Vhr. 38. § (7) bekezdésében számára előírt kötelezettség megsértéséért. Ugyanakkor a gondosság a személy körültekintő alaposságát jelenti, ezáltal nem az előírt, végrehajtandó kötelezettségek teljesítése iránti eljárást, hanem a személy ahhoz való viszonyulását, egy felelősségi szintet, az elvárt gondosság mértékét juttatja kifejezésre. A Vhr. 38. § (7) bekezdésének normaszövegéből, valamint az ahhoz kapcsolódó további rendelkezésekből – így a Vhr. 38. § (6) bekezdéséből vagy (3) bekezdés a) pontjából – nem következik, hogy a közigazgatási szabályszegés megállapítása és annak jogkövetkezménye alkalmazása során a szabályszegéshez való viszonyulást, az előírt kötelezettségek betartása, betartatása során tanúsított kellő körültekintést vagy bármilyen más fokú szubjektív elemet (felróhatósági tényezőt vagy más elvárt gondossági mértéket) vizsgálni kellene. Ennélfogva a Vhr. 38. § (7) bekezdésében foglalt jogi szabályozás tartalmával szemben jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, miszerint gondossági kötelezettség terheli az építési tevékenység fővállalkozóját.

[36] A felperes utalt ugyan a Kfv.III.37.863/2022/7. számú kúriai határozatra, az abban foglaltak ellenére vitatta át nem hárítható felelősségét, a Vhr. 38. § (7) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezések kivitelezés során való megtartásáért, megtartatásáért fennálló felelőssége objektív jellegét, a Kúria a felülvizsgálati ellenkérelemben e vonatkozásban kifejtett érveket nem értékelte alaposnak. Hangsúlyozandó, hogy a büntetőjogi, a szabálysértési és a polgári jogi felelősségtől eltérően a közigazgatási jogi felelősség objektív alapú, így a közigazgatási szabályszegéseknek jellemzően nem képezi tényállási elemét szubjektív alapú vizsgálódás, a hatóságnak azt kell feltárnia, hogy a közigazgatási jogszabályi rendelkezés megszegése megtörtént-e. Ezt egyértelműen kifejezésre juttatta a Kfv.III.37.863/2022/7. számú kúriai ítélet is, amelynek elvi tartalmaként a Kúria rögzítette, hogy „A közigazgatási jogi felelősség körében elterjedt objektív felelősség jellemzője, hogy a szabályszegő magatartáshoz fűzi a jogkövetkezményt, függetlenül a szabályszegő vétkességétől vagy felróhatóságától. A közigazgatási jogszabályok megszegése önmagában a jogellenességre tekintettel jogkövetkezményt von maga után. Ebben az esetben a szubjektív elemet a jogsértés megállapításához vizsgálni nem is kell, mivel a jog által védett közösségi érdeknek [...] a jogalkotó olyan jelentőséget tulajdonít, hogy az a jogsértő vétkességétől vagy felróhatóságától függetlenül védendő.” (Kfv.III.37.863/2022/7., Indokolás [48]).

[37] A Vhr. 38. § (7) bekezdésének a) és b) pontja olyan kötelezettségeket ír elő, amelyeket az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezőjének – bármilyen gondossági foktól függetlenül – teljesíteni, illetve érvényesíteni kell, s amelynek megszegéséért át nem hárítható

felelőséget telepít rá a jogalkotó. Ez megfelel a közigazgatási jogban felmerülő, objektív felelősség talaján álló felelősségnek, ezáltal eltér a büntetőjogi – bűnösségi, illetve vétkességi alapú –, valamint a polgári jogi – felróhatóságon alapuló – felelősségi alakzatoktól. Az objektív alapú szankciók önálló közigazgatási szankcióknak minősülnek, amelyek olyan területeken jöttek létre, ahol nem a felelősségre vonás, hanem a jogsértés megszüntetése a domináns. Az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletben, valamint a felperes a felülvizsgálati ellenkérelemben nem nevesítette a Vhr. azon rendelkezését, amely az objektív felelősségi alakzatot felülírná. Ilyen rendelkezést a Vhr. nem is tartalmaz. A jogerős ítélet indokolása szerinti gondossági kötelezettséghez az elsőfokú bíróság nem társított olyan normát, amely a gondossági mércét a felelősség hataraként előírná, s a károkozó személyének és mentesülési lehetőségének hangsúlyozásával a közigazgatási felelősséget összemosta a kárfelelősséggel. A felperes pedig a Vhr. szabályaihoz képest éppen fordított állapotból indult ki, amikor azt elemezte, hogy fővállalkozói magatartása mely esetekben biztosíthat a károkozó számára mentesülési lehetőséget. A károkozó mentesülése a közigazgatási szabályszegés körében fel sem merülhet, mivel a közigazgatási szabályszegésért az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezőjének a felelősségét kell megállapítani, függetlenül attól, hogy ténylegesen nem ő végezte a perbeli esetben a gázvezeték-sérülést eredményező tevékenységet, s e fővállalkozóra telepített felelősség át nem hárítható.

[38] A Kfv.III.37.863/2022/7. számú ítéletben a Kúria már áttekintette, hogy az objektív felelőséget az Alkotmánybíróság a 60/2009. (V. 28.) AB határozatában a közúti közlekedési szabályszegésekért való felelősség körében részletesen vizsgálta, amelynek megállapításait későbbi határozataiban [például a 16/2018. (X. 8.) AB határozat] is fenntartotta. Az Alkotmánybíróság által kimunkált gyakorlat szerint a közigazgatási bíróságok a közigazgatás-ellenes magatartások esetén alkalmazható olyan objektív szankcióknak minősülnek, melyeknek elsődleges funkciója a közigazgatási jog érvényre juttatása, illetve másodlagosan a prevenció. Közvetve szerepük a jog által védett közösségi érdek, abban a döntésben a közúti közlekedés rendjének fenntartása és védelme, illetve annak helyreállítása, függetlenül a jogsértő bűnösségtől, illetve vétkességétől. [60/2009. (V. 28.) AB határozat 2.3]. Az Alkotmánybíróság a 3072/2014. (III. 26.) AB végzésében megerősített 387/B/2007. AB határozatában azt is hangsúlyozta, hogy „[a] jogalkotót a felelősségi szabályok megalkotásakor – az Alkotmány keretei között – viszonylag szabad mérlegelési jog illeti meg. Önmagában az a tény, hogy a jogalkotó az általános felelősségi alakzat szerint szankcionál-e, avagy az általános szabályoktól eltérő, speciális rendelkezések megalkotását tartja szükségesnek, és már a szabályok vétlen megszegése – azaz lényegében a vétkességtől független objektív felelősség fennállása – esetén is lehetősége van bíróság kiszabására, a jogbiztonságot nem sérti, sőt erősíti”. Az Alkotmánybíróság döntéseiből levezethetően ez a jogbiztonság erősítése a jogkövető magatartás tanúsításában nyilvánul meg a bíróság elkerülése érdekében.” Az Alkotmánybíróság 17/2019. (V. 30.) AB határozatában is megerősítette azt az elvi tételt, hogy a közigazgatási szankciók a legtöbb esetben objektív jellegűek, s az ilyen típusú szankciók jellemzően arra hivatottak, hogy a közigazgatási jog normatartalma érvényre jusson. (Kfv.III.37.863/2022/7. számú ítélet [29]-[32])

[39] Az Alkotmánybíróság határozataiból is kitűnik, hogy a közigazgatási jogi felelősség körében elterjedt objektív felelősség a szabályszegő vétkességétől vagy felróhatóságától függetlenül a szabályszegő magatartáshoz fűzi a jogkövetkezményt. A hatóságnak a jogsértés megállapításához nem feladta egyéb tények, szubjektív elemek (pl. gondossági fok) vizsgálata, mivel a jog által védett közösségi érdeknek a jogalkotó olyan jelentőséget tulajdonít, hogy az a jogsértő vétkességétől vagy felróhatóságától függetlenül védendő. A jogsértés megállapításához a jogszabály kötelezendő jogkövetkezmény alkalmazását rendeli.

[40] A Kfv.III.37.863/2022/7. számú ítéletben a Kúria arra is rámutatott, hogy a közjog által szabályozott társadalmi viszonyok sokszínűsége okán vannak olyan közigazgatási jogi bírságok, amelyeknél a jogalkotó szabályozza a kimentés esetköreit, ez azonban nem dogmatikai követelmény. A 17/2019. (V. 30.) AB határozatban vizsgált adóügyi bírságoknak például az a kimentési standardja, hogy „az adózó, illetve intézkedő képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja az adott helyzetben a tőle elvárható körületekintéssel járt-e el” [Art. 171. § (1) bekezdés, 172. § (21) bekezdés].

[41] A jelen perben releváns Vhr. 38. § (7) bekezdése meghatározza azokat a kötelezettségeket, amelyek teljesítésének hiánya jogsértésként az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezőjének terhére esik, a Szankciót. pedig rendelkezik a közigazgatási szabályszegésért való felelősség megállapítása esetén alkalmazható közigazgatási szankciókról. A fővállalkozó oldalán fennálló, át nem hárítható objektív alapú felelősség tekintetében az alperes kellő alappal hivatkozott az elsőfokú bíróság téves jogértelmezésére. A Kúria hangsúlyozza, hogy az Ákr. szerinti tényállástisztázási kötelezettség és bizonyítási teher terjedelme a releváns tényállási elemekre nézve áll fenn, s az objektív felelősség esetén eltérő e releváns elemek halmaza, mint a szubjektív felelősségnél. Az objektív felelősség esetén a szabályszegés tényét kell vizsgálni, valamint azt, hogy a felelősséget kinek a terhére kell megállapítani. A Vhr. rendelkezéséből azonban nem következik, hogy amennyiben a közigazgatási szabályszegés egyúttal károkozással is jár, akkor vizsgálni kellene a károkozó kilétét és akár a közigazgatási szabályszegés, akár a károkozás során gondossági mércét. A Vhr. egyértelműen meghatározza, hogy a 38. § (7) bekezdésében előírt közigazgatási normák megszegéséért kinek a felelősségét kell megállapítani, rögzíti annak át nem hárítható jellegét és nem szabályoz kimentési okot. Ennélfogva az alperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy ez elsőfokú bíróság téves jogértelmezés folytán helytelen következtetéssel állapította meg az objektív jellegű felelősségtől eltérő „gondossági felelősség” fennállását, ezt ugyanis a Vhr. rendelkezése nem foglalja magában.

[42] A felek által hivatkozott törvényszéki ítéletek azt tükrözik, hogy az elsőfokú bíróság eljárásai a Vhr. 38. § (7) bekezdésében foglalt szabályszegésért való felelősséget eltérően értelmezik, a joggyakorlat tehát nem egységes. A felperes saját álláspontja helyességének igazolásaként több határozatra hivatkozott, azonban a Kúria úgy ítélte meg, hogy azok nem támasztják alá a felülvizsgálati ellenkérelem megalapozottságát, ezzel szemben indokolják a jogértelmezés egységesítését. A Kúria a fentiekben már részletesen kifejtette, hogy a releváns jogszabályi rendelkezés nem tartalmaz „gondossági mércét”, az elsőfokú bíróság jogértelmezése bár nyelvtani értelmezésen alapul, de nem felel meg az arra vonatkozó követelményeknek, így téves, kiterjesztő jogértelmezéssel írta felül az objektív felelősséget. Emellett a normaszöveg kimentési okot sem szabályoz, az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezőjének át nem hárítható felelősségét írja elő. A felperes által relevánsként nevesített törvényszéki ítéletekben kinyilvánított jogértelmezés a jelen felülvizsgálat tárgyát képező jogerős ítélettel egyezően gondossági kötelezettségen alapul, amely értelmezést a Kúria jelen perben úgy értékelt, hogy az a normaszövegben foglaltaktól eltérő eredményre vezetett.

[43] A Kúria a Vhr. 38. § (7) bekezdésének értelmezésére vonatkozó felülvizsgálati érveket jelen ítéletben alaposnak értékelte, azonban annak következményeit annyiban vonhatta le, amennyiben azt a jogerős ítélet tartama és a felülvizsgálati kérelem keretei lehetővé tették. A jogerős ítéletben megállapított, érdeminek minősített, de a felülvizsgálati kérelemben nem vitatott eljárásjogi hibák folytán az alperes megalapozott felülvizsgálati kérelme csak a Vhr. 38. § (7) bekezdésének értelmezésére terjedt ki, ezáltal az elsőfokú bíróság jogértelmezésének alperes által kellő alappal vitatott hibája a jogerős ítélet indokolásának módosításával volt

orvosolható, de nem eredményezhette az alperes határozatát eljárásjogi jogszabálysértések alapján megsemmisítő ítéleti rendelkezés hatályon kívül helyezését.

[44] A Kúria a fentiekre figyelemmel a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, míg a felülvizsgálati kérelemmel támadott részben a Kp. 121. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján hatályában fenntartotta és a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát az indokolás módosításával orvosolta.

[45] A Kúria a jogerős ítéletnek a gondossági kötelezettség, mint az objektív jellegű felelősség helyébe lépő felelősségi alakzat megállapítására, az azt megalapozó érvekre és jogértelmezésre, valamint a gondossági kötelezettséggel összefüggő iránymutatásra kiterjedő indokolását mellőzte, annak helyébe – a jelen ítélet indokolásában részletezve – megállapította, hogy a Vhr. 38. § (7) bekezdése szerinti közigazgatási szabályszegésért való felelősség objektív alapú, a szabályszegésért az építési tevékenység fővállalkozó kivitelezője a felelős, amely felelősség nem hárítható át és a Vhr. kimentési lehetőséget nem biztosít, továbbá a megismételt eljárásban a tényállástisztázás terjedelme az objektív alapú felelősség folytán releváns tényekre terjed ki. A Kúria álláspontja szerint a felperes objektív felelősségének az a feltétele, hogy az Üzemeltető a felperes által megrendeltek alapján vagy megmutatta, vagy kijelölte a biztonsági övezetet, s ezzel ismertté vált számára a biztonsági övezet helyzete.

A döntés elvi tartalma

[46] *A közigazgatási szabályszegésért való felelősség jellemzően objektív alapú. Amennyiben a releváns normaszöveg nem tartalmaz „gondossági” mércét és kimentési okot, kiterjesztő jogértelmezéssel nem írható felül az objektív felelősség.*

Záró rész

[47] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerinti tárgyalás tartása iránti kérelem hiányára figyelemmel, és mert maga sem tartotta indokoltnak tárgyalás tartását, tárgyaláson kívül bírálta el.

[48] A felülvizsgálati kérelem – annak kereteire figyelemmel – nem eredményezte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, azonban az alperes megalapozott felülvizsgálati érvei folytán került sor az alperes által vitatott körben a jogerős ítélet indokolásának módosítására. Ennélfogva a Kúria a felperest kötelezte az alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére, a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (1)-(3) bekezdésének és 83. § (1) bekezdésének rendelkezése alapján. Az alperes felülvizsgálati kérelmében perköltséget igényelt, azonban a kifejtett munkaórák számát nem jelölte meg, ezért a Kúria a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésében meghatározott minimum összegben, 35.000 forintban állapította meg.

[49] Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet indokolásának módosítását eredményezte, erre figyelemmel a felperes köteles a felülvizsgálati eljárási illeték

megfizetésére, a Pp. 102. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint. A felülvizsgálati eljárás illeték összegét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontjában és 50. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján határozta meg.

[50] A felülvizsgálati eljárási illetéket a jogszabályi előírásoknak megfelelően, az 10032000-01070044-09060018 számú, NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számlára kell az esedékesség napjáig megfizetni.

[51] A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

[52] A Kúria a fizetendő illeték esedékessége idejét az Itv. 78. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján állapította meg, továbbá határozatában rögzítette a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a)-e) pontjában meghatározott kötelező tartalmi elemeket.

[53] Az ítélet ellen a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontjában foglalt rendelkezés zárja ki.

Budapest, 2026. június 16.

dr. Tóth Kincső a tanács elnöke, dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró, dr. Figula Ildikó bíró, dr. Heinemann Csilla bíró, dr. Kalas Tibor bíró